

Mottakere ifølge liste

Deres ref

Vår ref

22/862-

Dato

29. august 2024

Vedtak i klagesak - Marin Energi Testsenter AS - Demonstrasjonsanlegg for SeaTwirl S2 - Forlenget frist for idriftsettelse og konsesjonsvarighet

1 Bakgrunn

Ved Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak 28. mars 2022 fikk Marin Energi Testsenter AS (MET) konsesjon for å etablere og drive et demonstrasjonsanlegg i Bokn kommune. Anlegget skal bestå av én vertikalakslet, flytende vindturbin (SeaTwirl S2) med en samlet installert effekt på 1 MW, samt tilhørende høyspenningsanlegg og nettilkobling. Konsesjonens punkt 1 bestemmer at anlegget må være satt i drift innen 31. desember 2023 og at konsesjonen gjelder i inntil 5 år fra idriftsettelsen, dog ikke utover 31. desember 2028. NVE mottok fire klager på vedtaket. Energidepartementet stadfestet konsesjonen ved klagevedtak av 19. januar 2023.

Ved brev 16. mai 2023 søkte MET om to års forlenget frist for idriftsettelse (til 31. desember 2025), samt to års forlenget varighet på konsesjonen (til 31. desember 2030). Søknaden ble sendt på høring. NVE besluttet i sitt vedtak av 25. oktober 2023 at fristen for idriftsettelse kunne endres i tråd med søknaden, eventuelt to år etter dato for departements klagevedtak dersom NVEs vedtak i omgjøringssaken ble påklaget. Vilkår om konsesjonsvarighet ble samtidig endret til fem år etter at anlegget er satt i drift, uten sluttdato.

NVE mottok to klager på vedtaket fra henholdsvis Motvind Norge og Norges Miljøvernforbund. MET fikk anledning til å uttale seg om klagene, men hadde ingen kommentarer. NVE kunne ikke se at klagene ga grunnlag for å endre vedtaket av 25. oktober 2023, og oversendte klagesaken til Energidepartementet ved brev 9. april 2024.

2 Klagernes hovedanførsler

2.1 Motvind Norge

Motvind Norge anfører at endringssøknaden krever ny konsekvensutredning og at det ikke er tilstrekkelig å innhente kunnskap om virkninger på naturmangfold etter installasjon av anlegget. Det anføres at saken ikke er tilstrekkelig opplyst, og viser til manglende vurdering av at området er foreslått som SVO, manglende undervannskartlegging, manglende vurdering av at det som følge av endringen ikke vil være mulig å flytte et akvakulturanlegg til Laulandsholmen, samt manglende vurdering av risiko i forbindelse med ferjestrekningen og tunnelarbeidene i området. Fjord 1, Statens Vegvesen og selskapene som er involvert i byggearbeidene burde vært hørt i saken. Videre krever Motvind at MET må sette opp fugleradar på Bokn og gjennomføre en flerårig kartlegging før det gis tillatelse til installasjon.

Videre anføres det at MET ikke er rett søker fordi det er SeaTwirl som skal bygge og drive turbinen, og at gjeldende mal for vindkraftanlegg til land skulle vært lagt til grunn. Det vises til tidligere høringsinnspill og klager. Motvind mener NVEs vedtak må omgjøres og METs søknad må avslås.

2.2 Norges Miljøvernforbund

Norges Miljøvernforbund mener at konsesjon aldri burde vært gitt, og at prosjektet mangler nødvendig konsekvensutredning, herunder knyttet til samlet belastning i forhold til bl.a. oppdrettsanlegg i nærheten. Føre-var-prinsippet er ikke hensyntatt. Det vises til naturmangfoldloven §§ 8-10. Det fremheves at begrunnelsen for at området er foreslått som SVO, særlig hensynet til rødlistede, sårbare og truede arter av sjøfugl, ikke i tilstrekkelig grad er hensyntatt.

Det anføres videre at søknaden vitner om at SeaTwirl har kostnads- og kapitalproblemer og at dette ikke er vurdert av NVE. I likhet med Motvind Norge, mener forbundet at MET ikke er rett søker. Forbundet har ikke tillit til NVEs rolle som konsesjons- og tilsynsmyndighet. Miljøvernforbundet mener NVEs vedtak må omgjøres og METs søknad må avslås.

3 Departementets vurdering

Klagesaken gjelder konsesjonærs søknad om omgjøring av konsesjonens punkt 1, jf. energiloven § 10-4 annet ledd. Ifølge annet punktum skal bestemmelsene i energiloven § 2-1 gjelde så langt de passer.

Innledningsvis bemerker departementet at klagene inneholder flere anførsler om mangler knyttet til konsesjonsvedtakene fra 2022 og 2023, herunder anførsler om manglende konsekvensutredning, manglende vurdering av tiltakets virkninger for sjøfugl mv. Departementet bemerker at denne klagesaken er begrenset til kun å gjelde den omsøkte endringen av fristbestemmelsen i konsesjonens punkt 1 første avsnitt. Andre temaer knyttet til prosjektet – som for eksempel hvorvidt eventuelle krav til konsekvensutredning for hele prosjektet som sådan er oppfylt – faller i utgangspunktet utenfor rammen av det konsesjonsmyndigheten kan vurdere i medhold av energiloven § 10-4 annet ledd.

Departementet vil derfor kun kommentere de anførselene som er direkte relevante for den omsøkte fristforlengelsen og virkningen endringen kan medføre.

Departementet legger til grunn at den omsøkte endringen kun innebærer en forskyvning av start- og sluttidspunkt for prosjektets bygge- og driftsfase. Den samlede varigheten av byggeperioden og driftsperioden forutsettes å forbli den samme, og prosjektets omfang og utforming for øvrig vil bestå uendret sammenliknet med det som lå til grunn for NVEs konsesjonsvedtak fra 2022, som ble stadfestet av departementet i 2023. Departementet kan ikke se at det har fremkommet opplysninger som tilsier at en slik tidsmessig forskyvning av prosjektet på få år alene vil kunne medføre nevneverdig større ulemper sammenliknet med det som ble lagt til grunn for det opprinnelige konsesjonsvedtaket. Norges miljøvernforbund påpeker at det har forekommet en økt dødelighet av sjøfugl på grunn av fugleinfluensa, noe som kan tilsi at en utsettelse av prosjektgjennomføringen kan ha en viss negativ effekt. Departementet ser det likevel som lite sannsynlig at en begrenset utsettelse vil medføre en så vesentlig forverring av situasjonen for sjøfugl, at endringen i seg selv medfører at ulempene ved tiltaket overstiger fordelene. I og med at den omsøkte endringen er såpass begrenset sammenliknet med det opprinnelige konsesjonsgitte prosjektet, er departementet enig med NVE i at det ikke er nødvendig med konsekvensutredning eller ytterligere kartlegging før beslutning i omgjøringsaken kan treffes.

Når det gjelder anførselen om at MET ikke er rett søker, bemerker departementet at foreliggende omgjørings sak behandles etter energiloven § 10-4 annet ledd. Bestemmelsen angir at det er «konsesjonæren» som har rett til å søke om omgjøring av vilkårene. MET er angitt som mottaker av den opprinnelige anleggskonsesjonen som ble meddelt i 2022. MET er derfor konsesjonær for tiltaket i energilovens forstand, og er derfor rett søker.

Norges Miljøvernforbund anfører at omgjørings søknaden vitner om at SeaTwirl har kostnads- og kapitalproblemer, og at NVE ikke har vurdert dette i begrunnelsen for vedtaket. Departementet kan ikke se at det foreligger noen feil ved NVEs begrunnelse. Økte leveringstider og priser, samt redusert tilgang på kapital, endrer heller ikke departementets syn på at fordelene ved prosjektet fremstår som større enn ulempene.

4 Vedtak

Klagene tas ikke til følge. NVEs vedtak av 25. oktober 2023 stadfestes.

Dette vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Tuva Hassel
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Marin Energi Testsenter AS
NVE

KOP